

Świętokrzyskie w liczbach

2013-10-29

O przyrodzie województwa świętokrzyskiego

Województwo świętokrzyskie zlokalizowane jest w południowej części centralnej Polski. Jego powierzchnia wynosi 11 710,50 km², składa się z 14 powiatów (w tym miasto na prawach powiatu Kielce) oraz 102 gmin.

Na obszarze województwa świętokrzyskiego znajduje się Świętokrzyski Park Narodowy oraz 72 rezerwy przyrody, 9 parków krajobrazowych, z czego 8 (Kozubowski, Nadnidziański, Szaniecko-Solecki, Suchedniowsko-Oblęgorski, Sieradowicki, Jeleniowski, Cisowsko-Orłowiński i Chęcińsko-Kielecki) w całości położone są na terenie województwa świętokrzyskiego, a 1 (Przedborski) leży również w województwie łódzkim. Istnieje 21 obszarów chronionego krajobrazu, z czego kilka to otuliny wcześniej wymienionych parków krajobrazowych.

W województwie, w całości lub części znajduje się 40 obszarów Natura 2000: 2 obszary specjalnej ochrony ptaków i 38 specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Łączna ich powierzchnia to prawie 160 000 ha. Obszary ptasie i siedliskowe miejscami pokrywają się i zajmują 13,6% powierzchni województwa.

Obszarowe formy ochrony przyrody łącznie obejmują 9 188,17 km², co stanowi 78% powierzchni całego województwa.

Indywidualne formy ochrony przyrody na terenie województwa to pomniki przyrody – prawie 700, 14 stanowisk dokumentacyjnych, ponad 100 użytków ekologicznych oraz 11 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Formą ochrony przyrody jest też ochrona gatunkowa. Brak jest szczegółowych zestawień w tym zakresie, jednak z uwagi na różnorodność geomorfologiczną, urozmaicenie typów i rodzajów gleb oraz zmienność zasobów wodnych dostępnych w ekosystemach świat fauny i flory województwa jest niezwykle ciekawy i bogaty. Według dostępnych danych rośnie tu ponad 1300 gatunków roślin w najrzadszymi w Polsce gatunkami, takimi jak np. dyptam jesionolistny, sierpik różnolistny, groszek pannoński, jęczyczka syberyjska. Mimo braku zaawansowanych badań nad florą grzybów, z dostępnych informacji wynika, że w świętokrzyskim występuje ponad 1000 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, z których najcenniejszymi są modrzewnik lekarski, sopłówka jodłowa i flagowiec olbrzymi. Niezwykle urozmaicona jest świętokrzyska fauna, stwierdzono tu występowanie: ponad 6000 gatunków bezkręgowców, około 30 gatunków ryb, 18 gatunków płazów, 7 gatunków gadów, około 300 gatunków ptaków i ponad 40 gatunków ssaków. Rzadkimi i zagrożonymi w skali kraju gatunkami zwierząt, które można obserwować w województwie są: zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany, jelonek rogacz, rak szlachetny, minóg ukraiński, głowacz białopłetwy, traszka grzebieniasta, gniewosz plamisty, kulik wielki, dzięcioł trójpalczasty, żoła, rybitwa białoczelna. Spośród ssaków należy wymienić wilka. Jego coraz częstsze obserwacje mogą świadczyć o dobrym stanie środowiska, w tym o utrzymywaniu się drożności korytarzy ekologicznych.